

Soproni közgyűlésünkről.

Békebeli időkre emlékeztető buzgalommal gyülekeztünk *egyszer ismét vidéki közgyűlésünk színhelyére Sopronba.*

Jól esett ez a pillanatnyi önámítás, amellyel mintegy fedelve éreztük a közelmúlt eseményeit.

Ez az önfeledtség rítt le minden arcról a kögyűlést hagyományosan megelőző ismerkedési estélyen is, amelyen öreg cimborák, a mai nehéz életküzdelemben ifjan elaggott, úgynevezett fiatalok rejtett csodálkozással állapították meg egymásról, hogy milyen mély szántást végzett ez az utóbbi tizenégy esztendő még külső kinézésünkben is.

Hogy szakszerűen fejezzem ki magam, egész korosztályok tűntek el, s eddig ismeretlen korosztályok tűntek elő.

Ennek a nem kívánatos jelenségnek okát elsősorban a közelmúlt nehéz idők teremtette körülményekben, de főleg abban látjuk, hogy tagjaink sokkal örömeztőbb jönnek fel a tanulságos kirándulásokkal fűszerezett vidéki közgyűlésre, mint a szívet és lelket bénító főváros légkörébe.

Úgy érezzük, ezennel újból megkezdtük a *vidéki közgyűlések* sorozatát.

A soproni *Pannonia*-szálló nagy étterme július 6-án este szokatlanul hangos volt, mert a késő éjfélig, különféle irányból egymásután érkező vonatok csak úgy ontották a legkülönbözőbb színárnyalatú zöld színekbe öltözött szaktársaink csoportjait.

A főiskolai ifjúság Sopronban maradt tagjaival sürített rendező bizottság kitűnően működött, az elszállásolás kifogástalan volt.

Messzemenő igyekezet volna beszámolni arról, mily kedves benyomást szereztünk a *Civitas fidelissima* közvetlen megismerése alkalmával, mennyire jóleső erzés volt az „*Alma mater*“-ünknek menedéket nyújtó ódon város ősi falai között bolyongni néhány órát.

A közgyűlésről, mely másnap, azaz július 7-én délelőtt az ünnepi díszbe öltöztetett városháza termeiben folyt le, az „*Egyesületi közlemények*“ hivatalos rovata számol be, ezekre tehát itt szintén nem térek ki.

Őszintén sajnáltuk, hogy nagyrabecsült elnökünk a közgyűlésen való megjelenésben akadályozva volt.

* * *

A közgyűlés lefolyásával kapcsolatban egy évek óta észlelt megfigyelésben megerősödve, ez alkalommal szóvá kell tennem azt, hogy *közgyűlésünk jelenlegi szervezete mellett*, a tárgyalásra rendelkezésre álló idő rövideége miatt, az együlésre összezsúfolt különféle tárgyú s nem mindenkit egyformán érdeklő tárgysorozat türelmetlen lepergetése közpette *nem termelheti ki azt az alkotómunkát*, amelyre az erdészársadalomnak a mai válságos időkben *úgy törvénykezési, mint gazdasági és szociális téren sürgős szüksége volna.*

Ugy vélem, hogy idejében megérlelt értékes munkát, komoly kezdeményezést legcélszerűbben olyan szervezet nyújthatna, amely szervezet állandóan együttműködő és közvetlen érintkezésben álló, az erdészeti tudományok egyes ágait intenzívebben és speciálisan művelő önkéntes tagokból az egyesület keretében *szakosztályok* alakjában csoportosúl.

Az ilyen szervezetnek állandó és céltudatos munkáját nem pótolhatja az a rendszer, mely nem egyszer ötletszerűen felmerült kérdések, indítványok tárgyalására ad hoc bizottságokat küld ki a választmányból.

Ezt a rendkívül nagy, szétágazó munkát egy ember zsenialitása nem pótolhatja, különösen a mi pályánkon, ahol a gyakorlati tapasztalatnak legtöbbször döntő szerepe van.

Ebben a *munkamegosztásban* látom egyesületi életünk helyes irányban való továbbfejlődését, a gyakorlati étellel való szorosabb kapcsolatát, elevebb életterejét.

* * *

Élvezettel hallgattuk a közgyűlés keretében *Fekete Zoltán* főiskolai tanár szabatos előadását a szerfabecslés új metodusról, amelyet az alábbiakban adhatunk vissza:

A faállományok becslésével kapcsolatban célszerű a vastagsági osztályokat úgy alakítani, hogy azok mindjárt a középátmérő szerint értékelt piaci szerfaosztályokkal essenek össze. Ebben az esetben az egyes vastagsági osztályokon belül becsült szerfa mennyisége mindjárt a különböző egységárú értékosztályok szerint elkülönítve mutatható ki.

Hogy a vastagsági osztályok ilyenén való alakítása lehetséges legyen, szükséges ismernünk a mellmagassági átmérő és a szerfa-

rész középátmérője közti vonatkozásokat. Ezeket csakis tapasztalati úton, nagyszámú megfigyelés alapján lehet meghatározni. A tölgyre nézve *Fekete* megkísérelte illetően tapasztalati táblázatok összeállítását azoknak az adatoknak az alapján, amelyeket a zsarnócai erdőhivatal idős tölgyesében gyűjtött a döntött próbatörzsek szokásos köbözése alkalmával. Bár mindössze csak mintegy 240 törzs állott rendelkezésére, elég jól sikerült a tölgy törzsének, mint forgási kúpnek átlagos képzővonalát meghatározni, mert a $\frac{d}{h}$ szerint*) alakított csoportok átlagvonalai (legalább is az összes adatok 96%-ára nézve) olyan görbéket szolgáltattak, amelyek a szerfarészt érdeklő hosszúságig igen közel estek egymáshoz, ami az *általános átlaggörbe* alkalmazását megengedhetővé tette. Ennek az alapján állította össze *Fekete* azt a táblázatot, melynek kivonata alább látható.

Mellmag. átmérő cm	A szálfá hossza az egész törzshossz százalékában												
	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70
	Középátmérő (cm.)												
20	20	19	19	19	19	18	18	18	17	17	17	17	16
22	22	21	21	21	20	20	20	19	19	19	19	18	18
24	24	23	23	23	22	22	22	21	21	21	20	20	20
26	26	25	25	25	24	24	23	23	23	22	22	22	21
28	28	27	27	26	26	26	25	25	24	24	24	23	23
30	30	29	29	28	28	27	27	27	26	26	25	25	24
32	32	31	31	30	30	29	29	28	28	27	27	26	26
34	34	33	32	32	31	31	31	30	30	29	29	28	28
36	36	35	34	34	33	33	32	32	31	31	30	30	29
38	38	37	36	36	35	35	34	34	33	33	32	31	31
40	40	39	38	38	37	36	36	35	35	34	34	33	33
42	42	41	40	39	39	38	38	37	37	36	35	35	34
44	44	43	42	41	41	40	39	39	38	38	37	36	36
46	45	45	44	43	43	42	41	41	40	39	39	38	37
48	47	46	46	45	44	44	43	42	42	41	40	40	39
50	49	48	48	47	46	45	45	44	44	43	42	41	41
52	51	50	50	49	48	47	47	46	45	44	44	43	42
54	53	52	51	51	50	49	48	48	47	46	46	45	44
56	55	54	53	53	52	51	50	49	49	48	47	46	46
58	57	56	55	55	54	53	52	51	50	50	49	48	47
60	59	58	57	56	55	55	54	53	52	51	51	50	49

*) d = a mellmagassági átmérő, h = a törzs egész hossza.

Hogy ezt a vastagsági osztályok alakítására felhasználhasuk, szükséges ismernünk a faállomány átlagos, százalékos szerfahosszát. Ezt úgy kapjuk, ha a faállomány zömét alkotó törzsek közül 15—20 vagy esetleg még több álló fának a teljes hosszát és szerfára alkalmas részének hosszát megmérjük s az utóbbiak összegének az előbbiek összegéhez való százalékos viszonyát kiszámítjuk. Ekkor a táblázatot már használhatjuk. Ha például az átlagos szerfahossz 60% volna és a piaci szerfaválasztékok:

I. 28 cm. középátmérőig,

II. 29—40 cm. középátmérőig,

III. 41 és több cm. középátmérőig, akkor a mellmagassági átmérő szerint a következő vastagsági osztályokat kellene alakítanunk:

I. 33 cm. mellmagassági átmérőig,

II. 34—48 cm. mellmagassági átmérőig,

III. 49 és több cm. mellmagassági átmérőig.

Ha pontosabban akarunk eljárni, megszerkesztjük (milliméterpapiroson) a famagasság és a szerfahossz görbéjét s ezek alapján bármely vastagsági fokra nézve kiszámíthatjuk a megfelelő szerfahosszszázalékot.

A szerfa *mennyiségét* a vastagfa százalékaiban *Feketének* egy másik táblázatából olvashatjuk ki, ugyancsak a mellmagassági átmérő és a szerfahosszszázalék függvényeképen.

Miután az egyes vastagsági osztályokon (esetleg fokokon) belül bármely eljárással megbecsültük a vastagfa tömegét, abból a fennebb említett szerfaszázaléktáblázat segítségével meghatározhatjuk magának a szerfának a köbméterekben kifejezett mennyiségét is. Erre *Fekete* gyakorlati példát is mutatott be.

Az eljárás előnyei: az egyszerűség, gyorsaság és mindamelllett megfelelő pontosság.

Mint hogy az előadás megvitatására nem volt idő s maga az előadás tartama is rövid 30 percen volt megszabva, ami a tárgy teljes kifejtését lehetetlenné tette, *Fekete* jónak látta előadásához utólag a következő megjegyzéseket fűzni:

A táblázatok alapanyaga *idős tölgy szálerdők*ből való, tehát a táblázatok is csak ilyenek becsülésére alkalmazhatók további megfontolás nélkül, de azokra is csak olyan biztonsággal, amilyen egy 240 törzsnyi alapanyagon nyugvó tapasztalati táblázattól várható. A tenyészeti táj eltérései kevésbé szolgáltathatnak okot aggodalomra.

A táblázatnak szélesebb kísérleti alapra való fektetését *Fekete* is kívánatosnak tartja. Célja nem is annyira végérvényes táblázatok közreadása, mint inkább a javasolt eljárás bemutatása volt.

A táblázatokat úgy az „Erdészeti kísérletek“-ben, mint a sajtó alatt lévő „Erdómérnöki segédtablák“-ban is közölni fogja.

* * *

Nemkülönben nagy sikert aratott *Onczay* László hitb. urad. erdőtanácsos lapunk más helyén teljes szövegében közölt értékes felolvasásával.

Sajnálatos, hogy az idő rövidege miatt ezekről a rendkívül érdekes kérdésekről parázs vita nem fejlődhetett.

A közgyűlést követő s tartalmas szónoklatokkal hosszúra nyújtott jól sikerült bankett után csoportokba verődve, a főiskolát és a botanikus kertet tekintettük meg.

A vendégeket a főiskola bejáratánál *Biber* Gyula ifjú-sági elnök talpraesett beszéddel üdvözölte.

A főiskolai növényteni intézet vezetőjének helyettese, vitéz *Bokor* Rezső nagy gonddal összeállított, litografált leírással, térképekkel, kimutatásokkal könnyítette meg a főiskola botanikus kertjének megtekintését.

Az ősi otthonából távozni kényszerült, régi, értékes gyűjteményeitől megfosztott főiskolánk rekonstrukciója bár még nincs minden vonalon befejezve, mégis ami eddig létesült, az *elsőrendű teljesítmény*.

Nemcsak szaktársaink, de előkelő vendégeink is külön elismeréssel, sőt csodálattal adóztak a növényteni intézetünk elsőrendű felszerelése és az abban folyó tudományos kutatómunka iránt, ugyanígy megcsodálták a geodeziai tanszék tökéletes felszerelését, valamint a vegytani laboratóriumot is.

Reméljük, a menzára, internátusra, sporttelepre jobb napok virradnak.

Azzal a megnyugtató érzéssel búcsúztunk el főiskolánktól, hogy sorsa jó kezekben van és hogy az adott viszonyok között a főiskola elhelyezése jobb megoldást alig találhatott volna.

A főiskola megtekintése után visszaigyekeztünk a „Városi színház“-ban közgyűlésünk alkalmából rendezett hangversenyre.

Nagy meglepetésünkre olyan magas nivójú műélvezetben volt részünk, amilyen csak kifinomult zenekulturával rendelkező nagyvárosokban szokott kifejlődni.

A *soproni zeneegyesület* valóban kitett magáért. Bevezetésképpen *Hladonik* I. főiskolai hallgató, *Mészáros* Sándor felsőkereskedelmi t. igazgatónak *selmeci* vonatkozású hatásos *Prologusát* szavalta el.

Szebbnél-szebb ének- és zeneszámok követték ezt: *Hoffmann* Elza, *Benedek* Zoltánné *Fleischhacker* Fancsi úrhölgyek, *Aldörfer* Viktor, *Hoffer* Ottó, dr. *Marcsek* Tibor, *Kárpáti* Sándor és dr. *Szádeczky-Kardos* Elemér urak, valamint a főiskolai énekkar közreműködése mellett.

A koncertet a városi kaszinó nagytermében társasvacsora követte.

Másnap, július 8-án reggel 9 óra felé ismét a főiskola bejáratánál gyülekeztünk, hogy a mintegy 5 óráig tartó élvezetes és tanulságos gyalogsétát a soproni városi erdőkbe megtegyük.

Az időjárás általában igen kedvezett. *Medárd* ezen a napon, úgy látszik, a mi kedvünkért szünetet tartott.

A soproni városi erdőgazdálkodás leírását ez alkalommal teljesen mellőzhetjük, mert egyfelől az E. L. 1925. füzetében leírt tanulmányút, másfelől *Zügn* Nándor városi erdőmesternek az E. L. 1926. füzetében megjelent értékes tanulmánya ettől felmentenek.

A kirándulás rendezése igen tanulságos volt, amennyiben a *Zügn* Nándor városi erdőmester által összeállított és a közgyűlésen résztvevők között már előzőleg szétosztott tájékoztató a csoportokra szakadt kirándulóknak is megadott minden felvilágosítást.

Az erdő szélén sajnálatosképen búcsút kellett mondanunk szeretve tisztelt elnöklő alelnökünknek, *Inkey* Pál báró úrnak, akit egészségi állapota tartott vissza attól, hogy az erdei sétát velünk végigcsinálja.

A látottakról röviden annyit mégis meg kell mondanom, hogy ha Sopron város erdeje nem is mutat fel a *régmult* gazdálkodásából értékes állományokat, annál inkább szembe-tűnő az a *gondos kezelés*, amely a közelmúlt évtizedek munkásságát jellemzi.

A nagy állományátalakító munka a merev előírások szerencsés áthidalása mellett befejezéshez közel áll, s felejthetetlen képet tár elénk a *Muck* kilátóról — különösen erdész szemmel — élvezhető mérhetlen kiterjedésű, sikerült fenyőkultúrának emberi beavatkozással való megteremtése.

Örömmel láttuk, hogy az állományápolásra a város és *Zügn* erdőmester rendkívül nagy gondot fordít, a tisztítógásokkal egészen az „erdész-kertészkedésig“ elmegy s helyes gyakorlati fogásokkal ezt a munkát még pénzügyileg is megoldhatóvá teszi.

A rendkívül tanulságos szakkirándulást mihamar követte a barátságos reggeli, illetőleg *erdei ebéd*, amelyen leírhatatlanul kedves hangulat uralkodott.

Emelte a hangulatot szeretetreméltó hölgykoszorúnk és előkelő vendégeink jelenléte, akik rövidesen felelküdtek erdésznek, mert *Nagy* László és *Bíró* Zoltán praeseseink humorosan váltakozó elnöklése mellett napfény mellett rögtönözött „szakestély“-en kereszttségben is részesültek.

Igy nyerte például a *Budapesti Mérnöki Kamara* főtítkára: *Thoma* Frigyes az „*Erdőcérna*“ vulgót, míg a kamarának dimenzióiban eltérő másik kiváló képviselője: dr. *Kelemen* Kornél ügyész a „*Golem*“ alias „*Erdőkötél*“ keresztnevet érdemelte ki.

Szerencsére az üde erdei levegő, az előttünk álló további séta és a kedvesnek ígérkező „*Erzsébet kert*“-i városi bankett mértéket és határt szabott az erdei mulatozásnak.

Úgy benne voltunk a bankettezésben, hogy szinte alig láttuk tőlük az erdőt. Itt azonban meg kell emlékezni egy rendkívül értékes erdészbarát előkelőségnek, *Thurner* Mihály dr. polgármester kormányfőtanácsosnak valóban hatásos arról a szónoklatáról, amelyet a szokásos „*barátaim*“ helyett őszinte szívből jövő „*testvéreim*“ megszólítással kezdett.

Éreztük, hogy megnyertük öt testvérünknek, s ezt a tényt itt örömmel nyugtázzuk.

Másnap, július 9-én reggel 7 órakor elhagytuk Sopront

s a szokásos „*Ballag már a vén diák*“ eléneklése után búcsút mondtunk a vendégszerető városnak.

Esterházára való megérkeztünk alkalmával kétségbeejtő eső fogadott. Közel fél óráig tétován ödöngtünk a várótermekben, míg végre kiderült s lehetővé vált a keskenyvágányú mezőgazdasági vasút nyitott kocsijain, a mérhetlen nagyságú *Esterházy*-birtokon keresztül-kasul az „*Égererdő*“-be elérkeznünk.

A kirándulók legnagyobb része előtt *terra incognita* volt ez a hansági különlegesség, ennél fogva különös érdeklődéssel hallgattuk *Mihalovits* Sándor hercegi erdőfelügyelőnek értékes magyarázatait, élvezettel forgattuk a „Hansági égererdő“ erdőgazdasági viszonyairól *Bencze* Pál erdőmérnöknek gondal összeállított, térképekkel felszerelt leírását.

Időnk az eső következtében annyira megrövidült, hogy alig voltunk képesek futólépésben megtekinteni az éger csemetekertet és néhány jól sikerült fiatalost.

Ennek az érdekes gazdaságnak ismertetésére még visszatérünk, ezúttal sajnálatunkra kénytelenek vagyunk a gazdálkodás berendezkedésének leírását helyszűke miatt elhagyni.

Itt csak azt jegyezzük meg, hogy az erdőgazda munkálkodásának két nehéz feladata van: küzdelem a *mértéktelen szarvasállomány*nal, és a talajvízállás állandó és gondos szabályozása.

A tanulságos szemle után váltott fogatokkal *Kapuvárra* kocsiztunk, ahol ízlésesen megterített dús asztal várt a szabad-ég alatt.

A vendéglátó herceg *Esterházy* Pál öföméltóságát *Rimler* Pál főerdőtanácsos képviselte.

A hercegnek, képviselőjének és a tisztikarnak felköszöntése után a „Budapesti Mérnöki Kamara“ még egy harmadik illusztris képviselőjének *Medgyaszay* István kormányfőtanácsosnak keresztelője következett, aki a „*Hanság*“-ban közismert „*Hanyistók*“ nevet nyerte.

A rendelkezésre álló rövid idő határt szabott a jó hangulatnak s a *Kapuvárt* bekövetkezett vonatbáulés során el-

hangzott a végső „*Ballag már a vén diák*“ s ezzel be is fejeződött rendkívül jól sikerült soproni közgyűlésünk.

* * *

Hálátlanok volnánk, ha itt külön meg nem emlékeznénk azokról, akik ennek a közgyűlésnek sikerét fáradhatlan munkájukkal emelték.

A hivatalos tényezőket nem is említve, az elismerés oroszlánrészre *Zügn Nándor* soproni városi erdőmestert illeti meg.

Legnagyobb jutalmát már megnyerte, mert minden vonalon közvetlen szemlélve a sikert, csak öröme telhetett fáradságos munkálkodásának eredményében.

Róth Gyula és *Fekete Zoltán* főiskolai tanároknak is nagy hálával tartozik egyesületünk, egyfelől a fogadással járó teendők gondos megszervezéséért, másfelől a főiskola megtekintésével járó gondoskodás sikeres megoldásáért.

Muck Andor erdőtanácsos az erdei kirándulással kapcsolatos intézkedéseknél és a pompás erdei villásreggeli megrendezésénél szerzett érdemeket.

Török Béla erdőmérnöknek köszönhetjük a felejthetlen koncert megszervezését, nemkülönben hálával adózunk vitéz *Tamás József* városi erdőmérnöknek a központi iroda vezetése, a pénztár kezelése és az elszállásolások körül kifejtett munkásságáért.

Hálánkat kell végül lerónunk a „*Soproni Zeneegylet*“ készsége előtt, amely egyesület nagyban hozzájárult közgyűlésünk sikerének és fényének emeléséhez.

Erdőgazdálkodásunk fejlődése és új célkitűzései

Irta és az O. E. E. soproni közgyűlésén fölölyasta:

Onczay László erdőtanácsos.

Az erdőgazdálkodásunk fejlődésének ismertetése képezi felolvasásom tárgyát, hogy ennek során a továbbhaladás útját, a modern erdőgazda célkitűzéseit ismertessem, érintve vele azokat az igényeket, melyek e fejlődés során jelentkeztek.